

Ut Quakeltje

Stichting De Kwakel Toen & Nu
www.de-kwakel.com

COLOFON

'Ut Quakeltje' is een uitgave van:
Stichting De Kwakel Toen & Nu
Opgericht: 7 september 2006

**Stichting De Kwakel
Toen & Nu**
www.de-kwakel.com

Bestuursleden:

Ben Plasmeijer (voorzitter)
bp@de-kwakel.com

Dirk Plasmeijer (vice-voorzitter)
dp@de-kwakel.com

Penningmeester / Websitebeheer:

Johan van Dijk
Fresialaan 10
1424 AG De Kwakel
Tel. 06.51146552
jvd@de-kwakel.com
Rabobank Schiphol
IBAN: NL85RABO0126126461
Minimum donatie: € 10,00 per jaar.

Secretaris:

Ben Voorend
Ebro 144
1423 AX Uithoorn
Tel. 06.16275754
secretariaat@de-kwakel.com

Websitebeheer:

Johan van Dijk
jvd@de-kwakel.com
Annemarieke Verheij
av@de-kwakel.com

Redactieleden:

Dirk Plasmeijer (teksten / fotografie)
Ben Voorend (tekstcorrectie)

Met dank aan:

Jeroen van Doorn, Kudelstaart
(archiefmateriaal)
Theo den Haan, Bergen (archiefmateriaal)
Stichting Oud Uithoorn / De Kwakel
(teksten en archiefmateriaal)
Paparazzi Media
(fotografie / ontwerp omslag)
Verheijfotografie - (fotografie)
www.verheijfotografie.nl
Voorend Taaladvies
www.uwlevensboek.nl

Lay out en drukwerk:

Drukkerij Cocu, Aalsmeer
info@cocu.nl - www.cocu.nl

© 2015 Stichting De Kwakel Toen & Nu
Het is niet toegestaan artikelen letterlijk over te nemen zonder toestemming van de redactie van dit blad. De naam van dit blad "Ut Quakeltje" is weergegeven in het Kwakels dialect en betekent: Het Bruggetje

www.facebook.com/DeKwakelTenN

INHOUD

Colofon, Inhoud en Van de redactie	2
Oorlog en bevrijding in De Kwakel (1940-1945)	3
Jan (Priem) Winter de schillenboer	10
KDO Kracht Door Oefening 70 jaar (1945-2015)	13
DWS Door Wilskracht Sterk 70 jaar (1945-2015)	17
EHBO St. Vincentius 60 jaar (1955-2015)	19
Met dank aan de sponsors van de Stichting De Kwakel Toen & Nu	23

VAN DE REDACTIE

Op 16 april 1885 werd de verharde Boterdijk officieel geopend. Bij die gelegenheid werd er op het muurtje voor kruidenier Voorn een gedenksteen geplaatst. Op 16 april 2015, precies 130 jaar later, werd de oude gedenksteen geheel opgeknapt weer teruggeplaatst aan de Boterdijk. Bij de sloop van het kruidenierspand enkele jaren geleden realiseerde Huub van Vliet zich gelukkig de historische waarde van de verwaarloosde gedenksteen. Hij heeft deze bewaard en aan onze stichting geschonken. Met hulp van Kwakelse ondernemers is de steen nu weer in oude glorie hersteld. Precies op de 130e verjaardag van de Boterdijk heeft hij er weer een nieuw plekje gekregen. De feestelijke onthulling vond plaats door Johan en Elly van Doorn. Onze dank gaat dan ook uit naar Hans en Tineke Bouma voor het beschikbaar stellen van hun gevel Boterdijk 205-207 en voor de koffie met taart. Stichting De Kwakel Toen & Nu wil hierbij graag de volgende mensen hartelijk bedanken voor hun bijdrage voor het opknappen van de steen: Huub van Vliet (Interieuradvies), Arthur Engels (Schildersbedrijf De Kwakel), Eric van Ee (Binnenbeton) en Norbert van Scheppingen (IJzerwerken). Weer een stukje Kwakelse historie terug in het dorp.

Het jaar 2015 is een echt jubileumjaar in De Kwakel. Het dorp telt vele jubilerende verenigingen, zoals KDO en DWS (70 jaar), EHBO (60 jaar), Biljartclub Ons Genoegen (50 jaar), KDO Volleybal (50 jaar), Zangkoor St.Cecilia (50 jaar). Ook een jubileumjaar voor de verhoogde Anjerlaan en Cyclamenlaan, zij bestonden 50 jaar. Niet vreemd dus dat we ook veel 50-jarige bruidsparen en zelfs meerdere 60-jarige bruidsparen in het dorp aantreffen. Sport & Spelweekend en Polderfeest voor de 40e keer gehouden en het Tour Home voor de 60e keer! Hoofdonderwijzer Jos Bouma nam na 43 jaar afscheid. Wel geen jubileumjaar, maar toch een gedenkwaardige prestatie!

Voor uw agenda hebben wij alvast de twee Nostalgische Avonden in 2016 vastgelegd. Noteert u maar vast: vrijdag 23 september en vrijdag 7 oktober. Het Dorps-huis "De Quakel" en Slagerij Eijk en Veld danken wij hartelijk voor alle medewerking en hapjes om de gezellige Nostalgische Avonden weer zo'n succes te laten zijn. Wij willen verder onze donateurs, sponsors en vrijwilligers bedanken voor de financiële ondersteuning en voor het beschikbaar stellen van oude foto's, films en informatie. Onze speciale dank gaat uit naar Jeroen van Doorn, Theo den Haan, Ton Kamminga, Harry Katteler en Annemarieke Verheij. Iedereen hartelijk dank! Tot slot wensen wij iedereen veel lees- en kijkplezier toe van Ut Quakeltje en fijne feestdagen!

Het team van Stichting De Kwakel Toen & Nu

Foto voorzijde: Schillenboer Jan Winter (Priem) met pony Picobello (ca.1975)

Foto achterzijde: Het bruggetje in de sneeuw van de Drechtdijk naar het fort (foto 1966: Jos van den Hoven)

OORLOG EN BEVRIJDING IN DE KWAKEL (1940-1945)

1940

De eerste aanval op het westen van Nederland was in de vroege morgen van 10 mei 1940. Rond half vijf vielen Duitse bommenwerpers het vliegveld Valkenburg aan en landden Duitse parachutisten. Ook de andere vliegvelden rond Den Haag vielen in handen van de vijand, zodat de residentie omsingeld was. Om Schiphol werd hevig gevochten, net als om belangrijke posities elders in het land. De capitulatie van ons leger vond vier dagen later plaats na het bombardement van Rotterdam op 14 mei.

Mgr. J.J.J. Noordman

Na de capitulatie was er voor de geestelijk verzorgers bij de krijgsmacht geen werk meer. Ook voor hoofdaalmoezenier Mgr. J.J.J. Noordman, die in april 1940

Mgr. J.J.J. Noordman

zestig jaar was geworden, zocht de bisschop van Haarlem een andere taak. Hij was kamerheer van de paus en droeg dus de titel 'monseigneur'. Hij had de wereld rondgereisd en wilde het liefst een rustige plattelandsparochie. Op 15 juli was de Kwakelse pastoor Nieuwenhuis plotseling overleden. Op 29 juli 1940 werd Mgr. J.J.J. Noordman benoemd tot pastoor van de St. Jans

Geboorte in het rustige dorpje De Kwakel. Hij werd geïnstalleerd op 11 augustus in de plaatselijke kerk.

(In de jaren vóór het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog was Jacobus Noordman al een belangrijke man. In 1914 werd hij aangesteld als aalmoezenier toen de regering besloot het leger te mobiliseren in verband met het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. Ons land kon zijn neutraliteit handhaven, maar het leger van dienstplichtigen en zij die al enige tijd met verlof waren, werden opgeroepen. De forten van de Stelling van Amsterdam, ook die in Uithoorn en De Kwakel, kregen bezetting en langs de grenzen werd druk gepatrouilleerd. De veldpredikers en aalmoezeniers hadden de militairen geestelijk bij te staan. Hun taak was belangrijk, want bijna iedere militair was toen gelovig.)

Het gezonken munitieschip in het Amstel-Drechkanaal bij de Vrouwenakker

In het voorjaar van 1940 vielen de troepen van Adolf Hitler Denemarken en Noorwegen binnen. De oorlog naderde steeds duidelijker Nederland en daarom werd er een tiental kruitschepen vanuit Muiden, waar een grote kruitfabriek stond, overgebracht naar een aantal rustige ligplaatsen tussen Vrouwenakker en Tolhuis. Marinemensen bemanden deze schepen en liepen wacht op de kade. Op 10 mei overviel de vijand het land: bommenwerpers vlogen naar Rotterdam en Schiphol: aan twee horizons kon men hoog opstijgende rookwolken zien. De Duitsers lieten de schepen met rust. Na vier dagen van strijd gaf Nederland zich over. Het gevaar voor bombardementen op de kruitschepen was voorbij, tot opluchting van de bewoners langs het Amstel-Drechkanaal en in Vrouwenakker. Sommige mensen daar waren gevlucht voor het gevaar. De nederlaag kwam zo snel, dat men dacht aan verraad van binnenuit; terugkerende militairen brachten hun verhalen daarover naar huis. Het kan zijn dat dit een rol gespeeld heeft toen de bemanningen van de kruitschepen overgingen tot het laten zinken van hun schepen door de kranen open te draaien. De vijand zou daardoor niets meer kunnen doen met hun explosieve inhoud. In het najaar van 1940 zijn de schepen door de Duitsers gelicht en afgevoerd

Gezonken munitieschip aan het Jaagpad

1941

In de nacht van 16 op 17 mei 1941 kwam er een vliegtuig om kwart over twee op grote hoogte over Uithoorn. Naast een brisantbom vielen er vijftien brandbommen. Een van brandbommen viel dwars door het dak van Boterdijk 37, dwars door de zoldervloer en door de be-

schieting van het trapgat, en belandde zo in de bedstee van de bewoner en zijn echtgenote. De vrouw, Johanna Haak- van Horik werd door het projectiel dodelijk getroffen. Haar man, Frans Haak, vluchtte hulp roepend het huis uit. Abraham de Grootte, die in de woonark tegenover het huis van Haak woonde, was juist bezig de op de weg gevallen brandbommen in de sloot te gooien. In die tijd moest er nog bij elke woning een grote emmer zand staan om in geval van brand voorbereid te zijn. Dit zand werd door Gijs van Veen, handelaar in brandstoffen, zand en grind, per emmer verkocht. Abraham bedacht zich geen moment, pakte de emmer zand en ging met buurman Haak de getroffen woning binnen en maakte de brandbom onschadelijk, die inmiddels het bed vlam had doen vatten. Door zijn moedige optreden voorkwam hij een uitslaande brand en redde zo ook het huis ernaast, waar een slecht ter been zijnde tachtigjarige man woonde. Bij Burggraaf kwamen ze ook met de schrik vrij: delen van de panden werden door bomscherven geraakt, maar de scherven misten de bewoners op een haar na.

1942

In 1942 organiseerde het hoofd van de school, meester Piet Graven, samen met pastoor Noordman en kapelaan

Cramers, passiespelen. Zij vonden dat er wat voor de jeugd georganiseerd moest worden.

Razzia's

De verduistering van de wegen, huizen en boerderijen en de avondklok maakten het dagelijkse leven moeilijker en gevaarlijker. De doorgaande wegen waren al niet best en in het donker reed je zo naast de weg en meestal de sloot in. Als er toch licht uit een huis straalde, was de "mof" niet te beroerd om vanaf het fort in De Kwakel waarschuwingsschoten af te vuren, herinnert Jan Zijerveld zich. Angst was er ook. De razzia's van de bezetter, onder andere met het doel fietsen te bemachtigen, hadden tot gevolg dat heel wat fietsen tijdelijk in de sloot of onder bergen tuinafval verstopt werden. Men haalde daarbij de smalle houten brugplanken weg, zodat het extra moeilijk was om te controleren of er ergens fietsen aanwezig waren. Boven in de toren van de St. Jans Geboortekerk stonden zonodig mannen op wacht om te zien of er vanuit Uithoorn of Vrouwenakker Duitsers op weg waren voor een razzia in het dorp. Bij de boerderij van Oostwaard aan de Vuurlijn waren op de zolder van de grote schuur fietsen verborgen, wat de Duitsers hadden opgemerkt vanaf een nabij gelegen huis in de Hondebuurt ('hond' hier in de betekenis van oud-Ne-

Passiespelen, kapelaan Cramers en pastoor Noordman

Dirk Voorn

Arie en To Voorn

derlandse oppervlaktemaat). Mevrouw van Oostwaard, die al jaren een stijf been had, wist de binnengedrongen Duitse soldaten ervan te overtuigen dat zij vergeefs zouden zoeken: hoe kon zij nu een fiets nodig hebben? Ook de razzia's op varkens en paarden werden gevreesd. Bovendien hield de Controle Dienst (Nederlands) scherp toezicht: illegaal slachten was uit den boze, varkens achterhouden voor eigen gebruik was verboden. Een enkeling ging daarom het gevang in. In De Kwakel was slager Han ten Brink de pineut en werd daarom ook een nacht vastgezet in een cel in Uithoorn. Zijn dochter Dora vertelde daarover: "Pa bleef een nachtje over in die cel."

1943

In juli 1943 komt de 13-jarige Amsterdamse Joodse jongen Lex Lesgever aan bij treinstation De Kwakel aan de Noorddammerweg. Ene Bertus uit Amsterdam bracht de jongen bij Dirk (Dorus) en Mien Voorn-Kuipers aan de Boterdijk. Bij deze Kwakelse familie kreeg hij warm eten, zoveel als hij wilde. Na het eten werd hij naar de overkant gestuurd om een zaag te gaan halen bij Arie en

Pastoor Noordman en burgemeester Koot in 1944

To Voorn-van Amsterdam. Maar daar zat ook nog een ander echtpaar. Voor Lex voelde dit als erg onprettig, omdat hij met de ogen gekeurd werd door dit echtpaar. Dat dit de mensen waren die zijn leven zouden redden, wist hij toen nog niet. Dit waren Arie en Mien Verdel-Hillebrand uit Roelofarendsveen, vrienden van Arie en To Voorn. De volgende morgen ging Lex achter op de fiets bij Arie Verdel en Cor Hillebrand naar Roelofarendsveen. Hier heeft hij de gehele oorlogsperiode in het huisgezin Verdel-Hillebrand ondergedoken gezeten. In 1945 hoorde Lex dat zijn hele familie omgekomen was in de concentratiekampen in Duitsland. In 2010 heeft Lex Lesgever het boek "Nooit verleden tijd" geschreven over zijn leven in en na de oorlog.

1944

In de oorlogsjaren heeft pastoor Noordman waar mogelijk iedereen bijgestaan met raad en daad. Op 15 augustus 1944 was Mgr. Noordman 40 jaar priester en dat werd groots gevierd in het dorp, ondanks de bezetting. In deze moeilijke en spannende jaren heeft hij in het najaar van 1944 de vrouw en de kinderen van de Uithoornse burgemeester Koot een onderduikadres in de Kwakelse pastorie geboden. Burgermeester Koot zelf was ondergedoken bij de boerderij van Siem Heemskerk aan het Jaagpad in de Kalslagerpolder. Daarom is er in 1948 een straat naar deze heldhaftige pastoor vernoemd, de Mgr. Noordmanlaan.

Voedselschaarste in de hongerwinter

Reeds in de crisisjaren voor de oorlog werd er al gesproken over het "scheuren" van de weilanden, zodat meer mensen konden gaan werken op een daarop aangelegde tuinderij. In de oorlogsjaren waren boeren gedwongen hun grasland te scheuren om akkers aan te leggen voor graanverbouw. Ook de teelt van groeten nam toen weer toe. Zo probeerde men meer voedsel te produceren in een tijd van schaarste. Dat was heel belangrijk, vooral in het laatste oorlogsjaar met zijn lange, strenge winter (de hongerwinter). Deze koude was moeilijk te verdragen met een lege maag en weinig weerstand. Vanuit de steden trokken toen veel mensen naar het platteland om voedsel te bemachtigen. Ook in De Kwakel klopte men doorgaans niet vergeefs aan. Mevrouw Vlasman bijvoorbeeld bakte elke dag drie grote tarwebroden. Twee boterhammen, belegd met spek en kaas, kregen de mensen die vanuit de stad zonder eten op stap waren gegaan en bij haar aanklopten. Ook bij Voorn aan de Vuurlijn kwamen tientallen aankloppen voor eten, net als bij Blommestijn aan de Boterdijk. Helaas kon de fietstas

op de terugweg naar Rotterdam weer leeggestolen worden door de vijand die op de wegen alles controleerde.

Bloembollen

De voedselschaarste werd vanaf november 1944 zo erg, dat het bestuur van de Coöperatieve Boerenleenbank aan Antoon Hoogenboom, die in zijn kas aan de Boterdijk bloembollen “trok”, vroeg om de net gepote tulpenbollen weer op te graven, want de tulpenbol bleek eetbaar! Schoongespoeld kon menigeen ermee geholpen worden. Ze smaakten melig en zoetig, herinnert zijn zoon Kees zich. Nadat de bollen eruit gehaald waren, pootte vader Hoogenboom aardappelen die later in 1945 welkom waren. Een centrale keuken in het dorp maakte erwtensoeppotjes om uit te delen aan de kinderen. In diverse gezinnen waren in het najaar van 1944 vluchtelingen uit Noord-Limburg opgenomen, onder andere bij de families Kooyman en Zijerveld aan de Drechtijk.

Ook werd er hulp geboden in de vorm van glas inzamelen voor door de geallieerde opmars in Midden- en Noord-Limburg getroffen gemeenten: de “glasactie” was bedoeld om de talloze ruiten te kunnen herstellen. Vanaf de preekstoel wees pastoor Noordman op de plicht elkaar te helpen, want “iedereen was in nood bescherming waardig”, merkte hij in een van zijn preken op. Op diverse adressen waren al langer onderduikers verborgen, zoals bij de families Van de Rotten, Vlasman, Blommestijn, Voorn aan de Vuurlijn en Bartels. Jongelui, zoals de zonen van Omtzigt die geen diensten (Arbeidsinzet) voor de bezetter wilden verrichten, moesten onderduiken, in een schuur ergens in de polder. Voor de mannen die in Duitsland tewerk waren gesteld, zamelde de Kwakelse gemeenschap voedsel in. Anderzijds eiste de bezetter vervoermiddelen op voor het transport van onder andere munitie. Gevaarlijk werk als je gedwongen was dit transport uit te voeren, zoals Klaas Burggraaf uit eigen ervaring wist.

Gedwongen inkwartiering van vijandelijke soldaten kwam ook voor. In Uithoorn voornamelijk in huizen, in De Kwakel eisten de bezetters weiland en onderdak voor de paarden (en cavalerie) op. Bij de boerderij van Van Oostwaard aan de Vuurlijn sliepen Duitsers op de hooizolder, terwijl beneden onder het hooi een grote vrachtwagen en een tank benzine verborgen waren. Bij de familie Omtzigt aan de Boterdijk had de bezetter voor de manschappen die in het dorp gelegerd waren een centrale keuken ingericht.

Hoogste Israëliëse onderscheiding Yad Vashem voor Kwakels echtpaar

Van augustus tot eind december 1944 heeft de Joodse man Sam van der Kar ondergedoken gezeten bij het echtpaar Wim en Jans van de Rotten-Plasmeijer. Hij heeft daar vier maanden in een kamertje boven de schuur gezeten van de boerderij aan de Vuurlijn. Niemand, op Wim en Jans na, wist dat hij daar ondergedoken zat, ook hun jonge kinderen niet. Zij gaven hem twee keer per dag eten, 's middags en 's avonds. Heel vlug, niemand mocht dit zien, het bord ging via een luik, zij kregen amper de tijd om het neer te zetten, het werd meteen uit handen genomen. Zij wisten welk gevaar ze liepen met een onderduiker. Het leven aan de Vuurlijn had gewoon zijn normale verloop, Wim was boer en transporteur en bracht dagelijks bloemen weg naar de veiling en haalde de lege groene bloemenkisten ook weer op.

Wim van de Rotten

Jans van de Rotten-Plasmeijer

Sam van der Kar kon zich wassen met een emmertje water dat hem elke dag werd aangereikt. Zijn behoefte deed hij ook weer in datzelfde emmertje, dat ook weer in het geheim werd opgehaald en achter de boerderij geleegd. Sinterklaasavond werd gevierd met de kinderen en ook Sam kreeg stiekem een suikergoedbeest en een zelfgemaakt presentje van Jans. Zijn kleren werden niet mee gewassen tussen de kleren van het gezin, dat was te riskant. Er was een koerier, een zekere Rademaker, die de kleren ophaalde en ze weer gewassen terugbracht. En ook de verzetskrant, de Trouw. Jans en Wim wisten ook niet precies hoe dit allemaal in zijn werk ging. Er werd niet zoveel gepraat, alles ging anoniem. Op een dag in december kreeg Jans de schrik van haar leven: zij zag een stuk krant voor het raam. Levensgevaarlijk! Zij rende naar boven en trof daar Sam aan. Hij was niet goed geworden in zijn hoofd en is korte tijd daarna door een arts en twee agenten op een brancard afgevoerd van de zolder naar de Valeriuskliniek in Amsterdam. Dit was op 24 december 1944, hierna hoorden zij niets meer

van deze man. Maar toen Nederland bevrijd was kwam Sam van der Kar op een oud fietsje plotseling het erf opgereden en vloog Jans om de hals. Zij was ontzettend blij voor hem en hij kon hun eindelijk bedanken voor hun goede zorgen.

Jaren hebben zij niets meer van hem gehoord, tot er een brief uit Australië in de bus van de familie Van de Rotten viel. In 1980 zorgde Sam ervoor dat er twee boompjes geplant zijn in het Juliana Woud in Israël met hun namen er op. Maar dit was niet alles. Zij werden beide voorgedragen voor de hoogste onderscheiding van Israël, de "Yad Vashem". In juni 1984 werd deze onderscheiding toegekend, maar voor Wim kwam de onderscheiding te laat, hij was in 1983 overleden. Voor Sam, die dit allemaal geregeld had, kwam het ook te laat, hij overleed ook in 1983. Alleen Johanna van de Rotten-Plasmeijer is wel met deze medaille onderscheiden door de staat Israël. Dit Kwakelse echtpaar heeft zijn leven gewaagd om een medemens te helpen, met alle gevaren van dien voor hun jonge gezin.

Yad Vashem, onderscheidingsmedaille

1945

Johannes (Jan) van Tol (Wzn) werd op 6 maart 1908 geboren in De Kwakel. Jan was bloemist in een potplantenkwekerij en woonde ten tijde van de oorlog met zijn gezin in Roermond. Tijdens een razzia aldaar werd hij opgepakt en als dwangarbeider in Duitsland tewerkgesteld. Zijn maat wist te ontsnappen, maar Jan deed dat niet. Op 9 februari 1945 kwam Jan om het leven in Wuppertal (D). Zijn vrouw Tonia van Tol-Brozius bleef met zes kinderen achter; ze werden naar Friesland geëvacueerd. Jan van Tol is op 17 februari 1945 begraven te Sonsborn en ligt nu op de Gemeentelijke begraafplaats "Tussen de Bergen" in Roermond. Hij werd 36 jaar. In 1946 kwam zoon Wout terug naar De Kwakel, waar hij bij zijn oom en tante Henk en Lena Brozius – van Kessel kwam te wonen.

Jan van Tol (Wzn)

Een verhaal waar het Kwakelse fort in betrokken was, speelde zich af eind februari, begin maart van het oorlogsjaar 1945. Het onderstaande verhaal is overgenomen uit de 'Lange Brug' van de Stichting Oud Uithoorn/De Kwakel. Het gaat hierbij om een ingezonden brief van de heer Pauw die zelf bij de actie aanwezig was als een van de politieambtenaren.

40 Zakken Tarwe

“Op een avond toen de landbouwer Bos (1) aan de Hoofdweg juist zijn naaste buur, de fortwachter, op visite had, werd bij hem een brief gebracht. De inhoud van de brief was ongeveer als volgt:

“MORGENAVOND OM ZEVEN UUR MOET EEN MET PAARDEN BESPANNEN WAGEN MET 40 ZAKKEN TARWE GEREED STAAN OP HET ERF”.

De tarwe was bestemd voor de afdeling “Hof” van de ondergrondse te Amsterdam. Niemand mocht buitenshuis komen op gevaar beschoten te worden. Indien niet aan het verzoek werd voldaan zou “geweld worden gebruikt.” Bos vond dit alles nogal vreemd. De fortwachter echter gaf hem de raad aan het verzoek te voldoen om moeilijkheden te voorkomen. Omdat in de polder geregeld overvallen werden gepleegd vond Bos het toch maar veiliger de politie in te schakelen.

De groepscommandant van de marechaussee te Aalsmeer stond voor een moeilijke taak. Hij had namelijk maar één man ter beschikking. Een paar in burger dienstdoende politiemensen kwamen toevallig voor informatie op zijn bureau en hoorden van de problemen. Het aanbod te assisteren werd graag aangenomen. De dreigbrief was erbarmelijk slecht getypt, dansende letters, verkeerde spaties en in slecht Nederlands gesteld op een slordig stuk papier. Wij gingen naar Bos en spraken af op tijd bij hem te zijn. Waarschijnlijk vond Bos de bescherming onvoldoende, want toen wij aankwamen troffen we nog twee rechercheurs aan van de Amsterdamse politie. Tevoren had ik nog contact opgenomen met de leider van de ondergrondse in Uithoorn (een collega) die zou informeren naar het bestaan van de afdeling “Hof” te Amsterdam; hij had die naam nooit gehoord. Toen het donker was gingen drie man naar buiten en stelden zich verdekt op. Plotseling werd ergens geschoten. Door wie of waarom was mij niet duidelijk. De rechercheurs renden de boerderij uit, maar kwamen uit het licht en stonden ineens in het donker en konden niet goed onderscheiden. Het gevolg was dat een pistool in mijn rug werd geduwd. “Handen omhoog”. Gelukkig

had hij tijdig in de gaten niet met een overvaller te doen te hebben. Er gebeurde verder niets. Van der Spek stelde voor een omtrekkende beweging te maken.

Twee man gingen op stap. Na ongeveer een uur kwamen zij via het fort weer op de boerderij; zij hadden niemand gezien (2). Daar gevreesd werd dat de dreiging van geweld niet bij dreiging zou blijven, werd besloten de volgende dag terug te komen. Wij bleven in de boerderij om de gebeurtenissen af te wachten. Telefonisch werd meegedeeld dat de hele omgeving was afgezet. Omdat bij navraag te Amsterdam was gebleken dat er geen afdeling "Hof" bestond, bood de commandant van de BS de hulp van de ondergrondse aan. Daar een treffen met de Duitsers niet was uitgesloten werd van die hulp afgezien. De spanning werd steeds groter. De climax kwam toen we dachten dat de overvallers er waren, maar het een Duitse patrouille bleek te zijn die binnen wilde komen. De commandant daarvan was kennelijk verbaasd over ons gezelschap en vertrouwde het niet

Fortwachter Adolf Pijl en zijn vrouw

erg. Na de nodige legitimatie en opheldering vertelde hij dat hij de nachtelijke patrouille gezien had en dat vanuit een bovenraam lichtsignalen werden gegeven. Zijn soldaten gingen er op af en kwamen in de woning van de fortwachter terecht. In de woning troffen zij de fortwachter, diens twee zoons en drie Amsterdammers aan. Enigen hadden zich verstopt onder bedden. Het huis en het fort werden doorzocht. In een van de gangen van het fort werd een complete jeneverstokerij aangetroffen. Wij hoorden dat het zestal verschillende overvallen had gepleegd, ten eigen bate. De 40 zakken tarwe waren bestemd voor de stokerij. Allen werden zij gearresteerd en door de Duitsers overgebracht naar Amsterdam.”

De gevangenen werden overgebracht naar het Huis van Bewaring aan het Kleine Gartmanplantsoen. De fortwachter Marinus Adolf Pijl (geb. 25-2-1894) en zijn twee zoons Marinus Adolf jr. (geb. 25-2-1921) en Johannes Cornelis (geb. 26-6-1922) werden op 12 maart 1945 gefusilleerd. Niet vanwege de gebeurtenissen in De Kwakel, maar als een represaillemaatregel. Bij een overval aan de Stadhouderskade te Amsterdam was een Duitser gedood. Als represaille werd toen een cellengang van het huis van bewaring aan het Kleine Gartmanplantsoen leeggehaald. De Nederlandse gevangenen, "waaronder de familie Pijl", werden op het Weteringplantsoen gefusilleerd.

Jan Pijl (Azn)

Van ondergrondse activiteiten is niet heel veel bekend; na de oorlog praatten velen er liever niet over. Sommigen brachten berichten over vijandelijke eenheden en stellingen weg, anderen bezorgden in het laatste oorlogsjaar "De Luistervink", een illegaal blaadje dat gedrukt werd bij Van Hilten in Uithoorn, weer anderen zaten bij de Binnenlandse Strijdkrachten (BS).

- 1) Landbouwer Jan Bos bewoonde de Van Voorsthoeve in de Zuiderlegmeerpolder die wat achteraf stond aan de Ringvaart. Vanaf de Hoofdweg moest men eerst een toegangspad af van een paar honderd meter om bij de boerderij te komen. De boerderij is in 1990 gesloopt.
- 2) De twee man die in een omtrekkende beweging om de boerderij heen waren gelopen, kwamen via het fort weer naar de boerderij. Via het fort kon je niet bij de boerderij komen. Zij waren voorlangs de keelzijde van het fort gegaan via de dijk van de Zuiderlegmeerpolder. Hier stond wat verderop de bewuste boerderij van Jan Bos.

Bevrijdingsfeest, juni 1945 "Plant den Meiboom" met in het kraaiennest Jan van Veen.

1945 De Bevrijdingsfeesten in De Kwakel

Een van de hoogtepunten van de bevrijdingsfeesten was de opvoering op 20 juni van het openluchtspel "Plant den Meiboom". Dit stuk werd bij het fort Uithoorn in de Amstelhoek opgevoerd met 300 medewerkers. De regisseur was Anton Zweers uit Hilversum en de hoofdrol was voor de Kwakelaar Jan van Veen, die boven in het kraaiennest stond. Het stuk werd drie keer opgevoerd en men verkocht 1833 toegangsbewijzen. Het daarmee behaalde batig saldo van fl.1109,00 werd weer gebruikt voor de nationale bevrijdingsfeesten.

Een dag later was er de bevrijdingsoptocht van inwoners van de Zuider-Legmeerpolder en kinderspelen voor leerlingen van de scholen uit De Kwakel en de Zuider-Legmeerpolder op het kermisterrein van Jan van Doorn in De Kwakel.

De periode 1940-1945 was voor muziekvereniging Tavenu, als voor zovelen, een donkere tijd, maar bij de bevrijding in 1945 bleek Tavenu springlevend. Er was weer volop werk aan de winkel, de bevrijding werd daarom ook uitbundig gevierd en wat zou De Kwakel geweest zijn zonder haar muziekvereniging?

Bevrijdingsoptocht, juni 1945

Stichting De Kwakel Toen & Nu wil hier graag nog even wijzen op de dodenherdenking die het 4 mei comité elk jaar organiseert. Opdat wij nooit zullen vergeten.

Onze dank gaat uit naar de Stichting Oud-Uithoorn/De Kwakel, voor de stukken tekst die overgenomen zijn uit "De Kwakel in woord en beeld" en uit hun donateursblad "De Lange Brug".

JAN (PRIEM) WINTER DE SCHILLENBOER

Johannes Jacobus (Jan) Winter is geboren op 26 april 1916 te Uithoorn als zoon van Martinus Winter en Katharina van den Hoek. Zijn vader Martinus had een kruidenierswinkel in de Kerklaan en werd in De Kwakel "Tinus Priem" genoemd, omdat hij "prima" waar verkocht, zoals hij placht te zeggen. De winkel bevond zich op de plek waar nu de E-Markt Schalkwijk staat. Als je vader Priem genoemd wordt, dan gaat de zoon ook gewoon Jan Priem heten. Vader Winter had als kruidenier een moeilijk bestaan, de mensen waren arm en kochten op de pof. Vader was heel sociaal en gaf boodschappen zo mee. Daardoor ging zijn winkeltje op de fles. Het gezin van Martinus en Katharina bestond uit zoon Jan

en de drie dochters Marie, Coba en To. Jan groeide op in het centrum van het dorp en na de lagere school ging hij bij boeren en tuinders werken.

Tinus en Katharina Winter en hun kleindochter Rini Winter

In 1933, op zijn 17^e, werd hij lid van de R.K. Landarbeiders Bond. In 1961 werd hij kabellegger in de bouw en ging hij over naar de Nederlandse Katholieke Metaalbewerkerbond. *(Hij kreeg in 2003 een schilderij op 87-jarige leeftijd voor 70 jaar lidmaatschap van de FNV bond. De voorzitter van de FNV kwam het cadeau persoonlijk bij hem thuis overhandigen. Jan is zeer actief geweest binnen besturen en ziekenfondsraden).* Op 17 juli 1942 trouwde Jan met Cornelia Josephina (Cor) Zaal uit Vinkeveen en ging in Uithoorn wonen en later in De Kwakel. Jan en Cor kregen vier kinderen: Rini (1943), Joop (1948), Martien (1952) en Gerda (1956).

Veel zwaar handwerk

Naast zijn werk bij de boeren en in de bouw was zijn grootste hobby het houden van zijn eigen vee. Hij kreeg ondertussen een huurwoning in de Mgr. Noordmanlaan. Langs het Jaagpad huurde hij een stuk land van twee dames uit Amsterdam die bij de zedenpolitie werkten.

Vroeger had Van der Jagt hier geteeld, maar nu stond het land vol met brandnetels. Jan kon het land kopen en met Arie Vork heeft hij het kort gemaaid en weer helemaal opgeknapt tot goed bruikbaar land. Jan hield ook stukken land bij aan de "Grientjesvaart" in het Bezwoeren Kerf en land achter het huis van Mevrouw Turk, de plek achter de oude Vrouwenakkerse molen. Het land heette het "Java-eiland" en het huis en de schuur van Turk stonden ook op dat stuk land.

*Jan Winter
(Jan Priem)*

Jan baggerde ook de brede sloot achter de Jan Ploegensluis uit, maar deze bagger mocht niet op het land van Langelaan uitgesmeerd worden. Anders konden ze voorlopig geen gras of hooi oogsten, dit moest op het Java-eiland worden uitgesmeerd, maar dan wel varende met een praam

bagger erheen. Deze bagger mocht de polder niet uit van het polderbestuur. Hij kocht een kalf, dat hij daarop liet grazen. Binnen een jaar had de veestapel van Jan zich uitgebreid tot drie kalveren. Weer een jaar later nam hij er een koe bij. Deze kalfde weer en zo groeide de veestapel van Jan uit tot 8 koeien.

Stiefbeen in de Schillenvijk

Om de dieren voldoende gevarieerd voedsel te kunnen bieden, besloot hij schillen langs de huizen op te gaan halen. Aanvankelijk had hij een omgebouwde bakfiets waarop het oude brood, de schillen en het oude groenteafval gedeponerd werden. Later schafte hij zich een ponypaardje aan en een grote houten wagen. Zo haalde hij daarna jarenlang de schillen op. Iedere woensdag en zaterdag maakte hij zijn schillenronde. Hij startte dan om half negen 's morgens en kwam 's avonds doorgaans rond half zes weer thuis met een volle schillenwagen. Zijn route voerde hem door heel De Kwakel heen. Zo kwam hij op de Drechtdijk, het Kwakelsepad, de Kuil,

de Iepenlaan, de Noorddammerweg, Ruige Kade, Blokland, het Jaagpad en nog veel meer straatjes.

Piet en Francis Du Pau, Jan Winter (ca. 1960)

Onder de bevolking kreeg hij al snel nog een bijnaam: “Stiefbeen”, naar de toenmalige populaire televisieserie “Stiefbeen en Zoon”, die er ook met paard en wagen op uittrok. Vis- en patatboer Piet Du Pau was een goede vriend en de grootste schillenklant van Jan. Du Pau schildte altijd met zijn vrouw teilen vol met aardappelen voor de snackbar van zijn zoon Gerrit en schoondochter Ciska. Zij hadden de eerste snackbar in De Kwakel: Snackbar Francis, vernoemd hun dochter. Deze houten tent stond op de hoek Drechtdijk / Mgr. Noordmanlaan. Piet Du Pau woonde in een woonwagen naast de speeltuin en had 3 zoons, Gerrit (Snackbar Francis), Ton (snackbar in Uithoorn) en Han (Garage Met & Co). Jan Winter hielp Piet Du Pau vroeger ook in de viskraam op markten en kermissen.

Boerenbedrijfje bij de Jan Ploegensluis

In de winter van 1962 kwam het huis van Arie Vork bij de Jan Ploegensluis vrij en is toen verbouwd. In de strenge winter van 1963 is het gezin Winter naar het huis aan het Jaagpad verhuisd. Een stal verscheen en twee schuren kwamen erbij. Het werd een echt boerenbedrijfje van Jan en Cor Winter. Behalve de koeien, die Jan zelf molk, handelde hij in allerlei kleinvee. Hij kocht en verkocht pony's, geiten, konijnen, kippen en allerlei andere dieren. Dit betekende veel en zwaar werk, een dubbele dagtaak. Hij werkte namelijk ook nog eens bij de boeren. Dit betekende iedere dag vroeg uit de veren om het eigen vee te verzorgen. Ook 's avonds na het werk bij de boeren kwam zijn vee weer aan de beurt. Nu kwam ook nog de taak als sluiswachter erbij. Zijn vrouw Cor bediende de sluis als Jan aan het werk was.

Sluiswachter Arie Vork met het schip van Gijs van Veen

Hij nam de sluiswachterstaak over van Arie en Dora Vork. Arie Vork had een andere baan aangenomen als incassoloper bij de Kamer van Koophandel en betrok een huurwoning in de Mgr. Noordmanlaan. In 1928 begonnen Wim en Lijs Vork als sluiswachtersechtpaar en 20 jaar later namen hun zoon Arie Vork en zijn vrouw Dora Vork-ten Brink dit over. Zij waren in 1948 getrouwd en begonnen aan hun nieuwe baan als sluiswachters. Naast deze baan werkte Arie ook nog als vertegenwoordiger in huishoudelijke artikelen. Samen bedienden zij de Jan Ploegensluis van 1948 tot eind 1962 en in 1976 gaat hij met pensioen. In 1977 is de Jan Ploegensluis gesloten na 307 jaar in werking te zijn geweest (1670-1977) en in 1987 is de sluis voorgoed gedempt en buiten werking gesteld. (Arie Vork was ook oprichter in 1973 van de Watersport Vereniging Jan Ploegensluis, die nog steeds naast de sluiswoning is gevestigd).

Jan Ploegensluis en het woonhuis

Een paar jaar later kwam Jan in dienst als voorman bij de begraafplaats Buitenveldert. Dit betekende geen verlichting in het zware werk van Winter. Het werk was ook bij die baan zwaar, iedere morgen om 04.15 uur het bed uit. Hij verzorgde eerst zijn eigen vee, molk de koeien en stapte dan om 07.00 uur op de bus om op tijd in Amsterdam te kunnen zijn. Dit hield hij vol tot zijn 61^e jaar, toen werd hij voor dit zware werk afgekeurd. Hoewel dit hem eigenlijk niet werd toegestaan door zijn arts, bleef Jan zijn schillenwijk in De Kwakel rijden. In de loop der jaren hebben Jan en Cor zeker 10 pony's gehad. Hij kocht en verkocht ze. Verscheidene pony's hebben de schillenkar getrokken.

Picobello en Jamie

Een van zijn lievelingspony's is zeker "Picobello" geweest. Hij kocht die mooie grijs/witte pony bij een manege in Alphen aan de Rijn. Men wilde het dier daar wel kwijt, want hij was schrikkerig en agressief. Men

Jan Winter met Picobello

kon er zeer moeilijk mee rijden. Men durfde dit op den duur zelfs niet meer met die pony. Jan kocht hem daar en nam hem mee naar huis. Daar bleek dat hij totaal geen problemen had met deze pony. Hij kon lezen en schrijven met hem, het was een erg lief beest. Er groeide een heel hechte band met de trouwe Picobello. Er was een keer een voorval bij de buren vooraan op het Jaagpad. Tegen zijn gewoonte in had Jan het dier en kar los laten staan. Paard en wagen stonden gewoon losjes op de dijk aangespannen en Jan was even een praatje aan het maken bij mevrouw Turk. Kennelijk duurde het voor Picobello te lang, want op een gegeven moment keerde het dier zich om en ging alleen met de schillenkar naar huis terug. Hij had wel even een grote kras in een Renault 10 gereden die op het Jaagpad geparkeerd stond.

Bij de vrouw van Janus van Dam in de Mgr. Noordmanlaan ging hij altijd op de koffie, daar had hij zijn pony aan een lantaarnpaal vastgebonden. Picobello had niet zo veel geduld en trok de lantaarnpaal in de straat omver. Dat ging maar net goed, langs de pony heen, de paal was al verrot onder bij de grond. Jan heeft Picobello maar liefst 14,5 jaar gehouden. Het was een trouw dier dat de kar moeiteloos kon trekken. Toen de gezondheid van zijn lieve pony achteruit ging, heeft hij hem weg moeten doen, met pijn in zijn hart.

De nieuwe pony was de zwarte "Jamie" en was 8 jaar toen Jan haar kreeg en ook een heel lief beest. Jamie had ook geen problemen met het trekken van de volle kar. Het beest was gek op zijn vrouw Cor, die voerde hem ook altijd. Als Jan met de schillenkar bij de winkels stond in het dorp en zijn vrouw fietste langs, begon hij spontaan te hinniken. Naast de pony's en andere beesten liepen ook altijd de trouwe Friese Stabij honden "Borus" en "Swiebertje" om het echtpaar heen op het erf.

Jan Priem stopt met de schillenwijk

In september 1989 komt er een eind aan de schillenwijk in De Kwakel. Ruim 30 jaar heeft hij bij de Kwakelse bevolking iedere woensdag en zaterdag de schillen opgehaald. Dit vertrouwd dorpsbeeld van deze 'Paradijsvogel' met zijn ponypaardje en de grote houten schillenkar zal men vanaf de maand oktober van dat jaar niet meer terug zien. Jan had besloten om het wat kalmer aan te doen. Hij was toen 73 jaar en had niet zoveel dieren dat de schillenwijk nog beslist noodzakelijk was. Voor zijn kleinvee, waar hij nog steeds in handelde, hield hij nog enige grote klanten aan, waar hij voldoende brood en groenteafval kon krijgen. Jamie mocht beslist niet weg, zij werd niet verkocht, maar bleef bij het echtpaar haar laatste dagen slijten in de weide.

Mevrouw Winter overleed op 29 oktober 1991 en Jan is op latere leeftijd weer in de Mgr. Noordmanlaan gaan wonen en kreeg een nieuwe vriendin, mevrouw Snabel. Hij was nog jaren een vertrouwd beeld in het dorp met zijn klompen, zijn Manchesterse pak en zijn transportfiets. Jan is op 10 mei 2010 op 94-jarige leeftijd overleden. Zijn fiets staat als 'Kwakels monument' in de tuin van zijn zoon en schoondochter Joop en Thera Winter aan de Cyclamenlaan. Wij groeten Jan Winter, een markante Kwakelaar, die altijd naar iedereen vriendelijk zijn hand opstak.

KDO, KRACHT DOOR OEFENING 70 JAAR (1945-2015)

Voetbalvereniging KDO werd op 1 september 1945 heropgericht. Net als de gymnastiekvereniging DWS was KDO ook al vóór de Tweede Wereldoorlog actief op de groene weiden. Het waren de soldaten die tijdens de Eerste Wereldoorlog in het Fort gelegerd waren die voetbal introduceerden in De Kwakel. Zij traptten hun balletje op het land van Van der Jagt, in de bekende laagte van de Zuider-Legmeerpolder die wij nu “De Kuil” noemen. Nederland was neutraal in deze oorlog en de soldaten hadden zo hun verzetje.

De Kwakelse inwoners keken dat spelletje daar af en begonnen met hun eigen clubje KDO in september 1926 te voetballen. De eerste geestelijk adviseur was kapelaan Everts en vlak na de oprichting van de club kapelaan Ligthart. KDO speelde met rode shirts met gele verticale baan en zwarte broeken.

KDO Staand v.l.n.r. onbekend, Rinus van Zaal (penningmeester), Kapelaan Everts, onbekend, Ko Blesgraaf, Cornelis Zaal, Jan van Deventer, Kapelaan Ligthart, Thewis de Blicke, Jan Blesgraaf, Jan Pouw (secretaris) en Piet Pouw (bestuur). Midden v.l.n.r. Krijn de Bok, Jo Kooyman en Goof Voorn. Voor v.l.n.r. Cor Voorn (Jzn), Piet Kooyman en Cor Plasmeijer (Jzn), (aug. 1926)

Rond 1928 waren er meerder Kwakelse voetbalclubjes bij gekomen, zoals S.E.V. (Sport en Vriendschap) dat speelde met groen-witte shirts op het land van Nees Wahlen aan de Vuurlijn-Oost in de Noorder-Legmeerpolder. Er waren nog twee clubs: VVV (Voetbal Vereniging Vrouwenakker), dit waren jongens van het eind van de Drechtdijk en de Vrouwenakker en zij voetballen op een stuk land langs de Amstel en DOK, maar daarvan is niet veel bekend, zij voetballen waarschijnlijk op het land van Blommestijn. Die zij een huurprijs betaalden van 5 sigaren per wedstrijd! De eerste kantine

die KDO kende stond bij Van der Jagt in De Kuil. Het waren maar 4 kleine clubjes, maar er werd wel jaar in, jaar uit gevoetbald. In de plaatselijke kranten zijn daarvan wedstrijdverslagen gevonden. Al snel na het begin van de Tweede Wereldoorlog werd het materiaal schaarser en moesten de clubs noodgedwongen stoppen met hun geliefde spelletje.

1945 Een nieuw begin van KDO

Het jaartal 1945 dat bij veel mensen in het geheugen gegrift staat: BEVRIJDING. De 5 oorlogsjaren met bezetting, razzia's, tewerkstelling in Duitsland, onderduikers en hongerwinter waren voorbij. In mei van dat jaar begon Nederland aan de wederopbouw. Enkele maanden na de bevrijding begonnen de verenigingen alweer met hun bestaan op te bouwen. In de zomer van 1945 werd er in de woonkamer van Cees van Zaal (de melkboer) besloten een nieuwe vereniging op te richten. Eigenlijk was dit de heroprichting van voetbalclub KDO en dat was op 1 september van dat jaar een feit. De volledige naam was R.K.S.V. K.D.O. (Rooms-Katholieke Sport Vereniging Kracht Door Oefening). Alle verenigingen in De Kwakel waren Rooms-Katholiek en hadden een geestelijk adviseur, zo ook KDO. De andere medeoprichters waren Arie Voorn, Cornelis Zaal en geestelijk adviseur kapelaan Van der Stap.

Zij begonnen met de voetbalclub op het land van Van Schie, op de hoek Noorddammerweg en de Vuurlijn. Na de wedstrijd werd er gewassen in het slootje naast het terrein en de eerste 'kantine' was een schuurtje van 1 x 1 meter bij Hein Egberts aan de Vuurlijn. Aan de voorkant had je de opening voor de bestellingen en aan de achterkant een

Arie Voorn en Cornelis Zaal met echtgenotes (1945)

gordijn met de voorraad drinken en snoepgoed. Het echtpaar Egberts en Han de Jong hebben bergen werk verzet. Familie Egberts in de kantine en Han bemoeide zich met dingen die te maken hadden met voetbal spelen: de twee velden werden ontdaan van de koeienvlaaien en de krijtlijnen werden aangebracht, klaar om

te gaan voetballen. Volgens de katholieke normen en waarden mocht er pas ná 12 uur gespeeld worden. De mensen moesten eerst nog naar de kerk kunnen voordat de wedstrijden begonnen. Met grote broeken die ver over de knieën hingen en voetbalschoenen die op de Zeedijk in Amsterdam werden gekocht. De schoenen werden natuurlijk op de fiets gehaald in de stad en ook naar de wedstrijden ging men op de fiets. De training was altijd bij daglicht, want verlichting was er nog niet op het trainingsveld. Soms werd er uitgeweken naar de gymzaal van de Heilig Hartschool aan het Kwakelsepad. Op 22 maart 1952 werd er een nieuwe afdeling opgericht bij KDO: dameshandbal voegde zich bij de voetbalclub. Zij speelden ook op de velden bij de Noorddammerweg/Vuurlijn.

1957 Sportpark aan Het Hanenpad

De accommodatie op het oude complex werd te klein en de KDO bestuursleden dachten al na over een groter complex voor de toekomst. De toenmalige Uithoornse burgemeester Koot voelde zich altijd erg betrokken bij De Kwakel en zette zich vol overgave in om dit te helpen realiseren. Hij had een hart voor sportactiviteiten

KDO clubhuis aan het Hanenpad (1957)

en regelde gewoon alles. De zelfwerkzaamheid van de Kwakelaars was altijd al een sterk punt van de bevolking, dat kwam hier ook weer goed van pas, wat Koot ontzettend waardeerde. De KDO leden legden zelf het "Hanenpad" aan (zo genoemd omdat hier de familie Den Haan woonde) met het asfalt en materiaal dat de gemeente beschikbaar stelde, hier zat Koot dus duidelijk achter. Naast de twee velden werden er een kleine kantine en vier kleedkamers met wasruimte gebouwd.

De Kwakelse aannemers met een KDO hart die alles in goede banen leidden, waren metselaar Willem Klijn en timmerman Jan Splinter. Daarbij natuurlijk ondersteund door veel leden die allemaal hun steentje bijdroegen. Op 11 augustus 1957 werd het nieuwe KDO sportpark aan de Vuurlijn in gebruik genomen, sindsdien vinden de

sportactiviteiten op dit terrein plaats. Het nieuwe sportpark werd muzikaal in gebruik genomen door muziekvereniging TAVENU, vanaf de ingang bij het Hanenpad (Vuurlijn). Achter de muziek aan liepen de leden van KDO en gymnastiekvereniging DWS. Het complex werd natuurlijk feestelijk geopend door de enthousiaste burgemeester Koot.

1959-1960 Kampioen en een tribune

Onder leiding van trainer Ausum werd KDO 1 in het seizoen 1958-59 kampioen en ging naar de 2^e klasse van de AVB (Amsterdamse Voetbal Bond). Voor dit kampioenschap kreeg KDO van de gemeente douches aangeboden, terwijl de elftalleden hun trainer een brommer schonken. Na de kampioenswedstrijd werden de spelers letterlijk op handen gedragen door de Kwakelse bevolking in optocht achter TAVENU aan naar het mooie sportcomplex. Hier werden zij toegesproken door de voorzitter Chiel Wahlen en bejubeld door de in grote getalen aanwezige supporters. De feestavond werd bij Leenders gehouden, waar de spelers een nieuw roodwit tenue kregen. Het jongste welpje, Adje Bocxe, bood elke speler een Delfts blauwe asbak aan en de aanvoerder kreeg bloemen. Het succes van het eerste team had een flinke aanwas van jeugdleden bij de club tot gevolg.

KDO Kampioen 1959 Staand v.l.n.r. Martien Pothuizen, Jan Smit, Ton Vlasman (Czn), Evert de Jong, Cor Plasmeijer (Mzn), Jan van den Berg en trainer Jan Ausum. Voor v.l.n.r. Jan Voorn (Jzn-Krul), Bertus van Vliet, Joop Schelling, Jan van Diemen en Ton van Zanten.

Het Bouwfonds Parochiekerk en het bestuur van KDO hadden de koppen bij elkaar gestoken en het plan uitgewerkt om een grootscheepse "Bazaar" te organiseren, waarvan de opbrengst aan beide instellingen ten goede zou komen. De voorloper van deze bazaar werd een loterij, waarmee mooie prijzen gewonnen konden worden o.a. een fiets, een stofzuiger, een theeservies, een autoped etc. De loterij sloeg aan en werd daarna

een bazaar en dat was een groot succes. De opbrengsten gingen naar de bouw van een jeugdcentrum en de Parochiekerk koos voor de bouw van een nieuwe kerk. Hiermee is eigenlijk het startsein gegeven voor de unieke "Kwakelse Veiling" die hieruit ontstaan is, waarbij de opbrengst weer terugvloeit naar de Kwakelse verenigingen. De Kwakel had er weer een groot evenement bij door zelfwerkzaamheid en inzet van de bevolking. Met elkaar, voor elkaar.

In 1960 startte KDO de actie "De jeugd bouwt mee". Het jeugdbestuur riep alle jeugdleden op om mee te sparen voor een sporthal en kantine. En niet zonder succes. De actie bestond o.a. uit papier ophalen en de Persil-emmer actie, waar zegeltjes op zaten om te sparen. De actieve jongelui werden gestimuleerd door ze regelmatig in het clubblad "Ons Doel" in de schijnwerpers te zetten. In 7 maanden tijd brachten ze maar liefst fl. 1.300,00 bijeen met allerlei klussen. Het bestuur besloot daarnaast ook om een tribune te bouwen bij het hoofdveld. Dit werd gebouwd door eigen leden van de club en in 1960 geopend.

1962 Sporthal en kantine

Door het sparen van de jeugd, de Kwakelse Veiling en andere acties, werd er weer veel geld bij elkaar gespaard. De leden waren gewend door zelfwerkzaamheid de handen uit de mouwen te steken en zo geld te besparen. Het bestuur was erg voortvarend en had een goede blik op de toekomst: "wie de jeugd heeft, heeft de toekomst". Door deze gezamenlijke inzet was er geld en waren er plannen gemaakt voor een nieuwe kantine en voor de jeugd een kleine sporthal. Het waren niet alleen woorden, maar ook daden: het splinternieuwe complex werd op 1 november 1962 feestelijk geopend door alweer burgemeester Koot van Uithoorn. Voorzitter Wim Verlaan en jeugdvoorzitter May Verhoef hadden voor de officiële opening twee jeugdleden gevraagd, de tweeling Perry en Cocky Vork. Zij boden de schaar op een kussen aan aan de burgemeester, die het lint mocht doorknippen. Hierna werd het nieuwe complex bekeken door alle aanwezigen.

De jeugdcommissie organiseerde op de zaterdagmiddagen complete competities zaalvoetbal voor de jeugd, dat was er nog nergens in de buurt. KDO had nu een mooie kleine sporthal, wat weer aanleiding gaf tot de oprichting in maart 1965 van een Volleybal afdeling. En naast de voetbal- en handbalclub werd het nu een sportvereniging met 3 afdelingen.

Sporthal en kantine (1962)

1966-1967 Nieuwe kleedkamers

De club groeide maar door en uitbreiding van de kleedlokalen was nodig. De eerste kleedkamers waren al weer wat verouderd. Deze vier grote kleedkamers werden omgebouwd tot 8 kleinere met modernere douche-ruimtes en een snoephokje en in gebruik genomen op 21 augustus 1966. De nieuwe sporthal had een grote toeloop van voornamelijk jeugdleden tot gevolg, iets wat door clubs in de omgeving met afgunst bekeken werd. De club bleef groeien!

KDO kampioen. Staand v.l.n.r. Willem Klijn (Grensrechter), Jan Voorn (Czn-Platje), Hans Hogenboom (Czn), Roel Egberts (Hzn), Piet Voorn (Czn), Jan Plasmeijer (Jzn), Jan Noteboom en Jan van Oostwaard (Azn). Voor v.l.n.r. Anton van Vliet, Gerard Hogerwerf (Jzn), Peter Hogenboom (Czn), Ben Plasmeijer (Jzn), Jan Voorn (Jzn-Krul) en Wout Verlaan (Bzn). (trainer Rini Vader en May Verhoef staan niet op de foto uit 1967)

Onder leiding van trainer Rini Vader werd KDO 1 in het seizoen 1966-67 kampioen van de 1^e klasse AVB en promoveerde daardoor naar de 4^e klasse KNVB. Het elftal had de uitwedstrijd om het kampioenschap bij Arends met 0-1 gewonnen. De kampioenen werden op een stoffig veld in Amsterdam door een groot aantal supporters aangemoedigd. Langs de lijn bussen vol Kwakelaars met spandoeken en geschilderde paraplu's! Later in de middag liep heel De Kwakel vanaf de par-

keerplaats aan de Vuurlijn achter TAVENU aan het hele dorp door! KDO had weer een mooi resultaat behaald. In hetzelfde jaar 1967 is de zaterdagmiddag afdeling (ZaMi) opgericht naast de zondagafdeling.

De volgende stap was weer een uitbreiding van een nieuwe kantine, later de grote kantine genoemd. De voetbal, nu ook met de ZaMi, de handbal, de volleybal en de jeugdafdelingen kwamen weer ruimte tekort. De oplossing kwam weer van het bestuur: de oude kantine platgooien om ruimte te maken voor de afdelingen en een nieuwe kantine aanbouwen op een nog open stuk grond. Dit werd volgens de oude methode weer door zelfwerkzaamheid van de leden uitgevoerd. Er waren voldoende vakmensen en vrijwilligers binnen de club die deze klus wel even klaarden. De bar werd gerund door Evert de Jong, waarbij zijn broers Gerard en Han het snoephokje runden. Later ging Han de Lotto- en Totoformulieren erbij doen, en kwamen Gerard en Ploon (Buum & Buuf) de Jong ook Evert in de grote kantine assisteren. De familie De Jong heeft zijn sporen wel verdiend in de KDO familie: nu, anno 2015, runt René de Jong de kantine.

1972- 1976 Sport & Spelweekend

Het clubblad "Ons Doel" kreeg in 1972 een nieuw uitstraling met een ontwerp van Piet den Haan (Czn) en er werden nieuwe hekken rond het hoofdveld geplaatst. De afdeling damesvoetbal KWADAMO werd in 1973 opgericht. In 1976 werd het eerste Sport & Spelweekend voor de jeugd georganiseerd. Dit prachtige weekend werd dit jaar (2015) voor de 40^e keer gehouden op het schitterende sportcomplex.

1982 Grote Sporthal

Kantinebaas Evert de Jong slaat op 1 maart 1982 de eerste paal van de nieuw te bouwen grote sporthal. Eindelijk is het een feit dat De Kwakel een eigen sporthal krijgt. De eerste steen werd gelegd op 8 mei 1982 door Wim en Tim Verlaan, de zoon en de kleinzoon van voorzitter Wim Verlaan Sr. Ongeveer 8 maanden lang en de gehele zomer door is er heel hard gewerkt door Veerhuis Bouw en een groot korps vrijwilligers uit de eigen gelederen. Erg veel zelfwerkzaamheid kwam om de hoek kijken bij het bouwen van de tribune, draineren, tegelverhardingen, kabels leggen voor de verplaatste lichtmasten. Er werd een grote nieuwe sporthal neergezet, die geheel aan de moderne eisen voldeed. Hierdoor kwam er weer een afdeling bij in de KDO historie: zaalvoetbal. Nu konden de handbal, volleybal, zaalvoetbal, gymnastiekvereniging DWS en de scholen er gebruik van gaan

Nieuwe grote Sporthal (1982)

maken. Deze hal voldeed duidelijk aan de vraag van de indoorsporten, die in die tijd opkwamen. De kantine werd met een nieuw gedeelte vergroot om de mensen na afloop van de zaalwedstrijden te kunnen ontvangen voor een hapje en een drankje.

2009-2015 Nieuw sportcomplex

Wij maken even een grote vogelvlucht door de jaren tachtig en negentig heen met meerdere gebeurtenissen en kampioenschappen. Dat de bestuursleden van KDO altijd vooruit bleven kijken naar de toekomst is bekend, dat heeft u in dit globale overzicht kunnen lezen. Er werden weer grote plannen gemaakt voor het nieuwe millennium voor de toekomst van de grote sportvereniging: de bouw van een geheel nieuw sportcomplex en sloop van de oude gebouwen. In mei 2009, net na het seizoen en het Sport & Spelweekend, begon men met de sloop van de kleedkamers, kleine sporthal en kantine. De eerste paal werd geslagen door de KDO mannen Jan Notenboom en Gerard de Jong met de jeugdleden. De bouw van het geheel was in handen van het bouwbedrijf van Frank van den Aardweg. Dit begon in mei en in oktober van hetzelfde jaar was de oplevering. In november 2009 werd het complex feestelijk geopend door alle leden van verdienste gezamenlijk op de knop te laten drukken, waarna burgemeester Berry Groen van Uithoorn de officiële opening verrichtte in het bijzijn van alle leden. KDO kan met recht trots zijn op dit moderne complex en is weer op de toekomst voorbereid. De club is van prominente betekenis voor de sociale binding van de gehele Kwakelse bevolking. Het is van een klein voetbalclubje uit 1945 in 70 jaar tijd uitgegroeid tot een Omni-sportvereniging met verschillende sportafdelingen en 1.250 leden in 2015, van Toen naar Nu.

Nieuw sportcomplex (2009)

DWS, DOORWILSKRACHT STERK 70 JAAR (1945-2015)

Na uitbreiding van de Heilig Hartschool in 1930, wilde Piet Graven, het hoofd van de school, ook een gymnas-tiekzaal. De Uithoornse gemeenteraad wilde hier niet aan: "Als er een gymzaal gebouwd gaat worden, komt die in Uithoorn te staan." Hoofdmeester Graven liet het er niet bij zitten en vroeg een onderhoud aan bij de mi-nister. Bij een 8-lokalenschool geen gymzaal, maar wel bij die drie lokaaltjes in Uithoorn? was zijn argument. Hij kreeg toestemming van het ministerie en zo werd in 1930 de school uitgebreid met een gymzaal.

Piet Graven bij de opening gymzaal en 2 klaslokalen aan het Kwakelsepad (1931)

Dit maakte de oprichting mogelijk van Turnvereniging R.K. D.W.S. In de oorlog werden er evenwel veel ver-enigingen ontbonden door de Duitse bezetter, ook DWS trof dit lot.

DWS o.l.v. trainer Jan Adam Westerbos (1931) Staand v.l.n.r. Piet den Haan, Jan Brozius, B. Hogervorst, Jan de Blicck, André (Dré) van Egmond, H. de Kuijer en A. Brozius. Voor: v.l.n.r. Koos Meijer (Kzn), Kees Verlaan, C. Zeldenthuis, Arie Kouwenhoven, Jan Adam Westerbos (bakker), Wim Voorn (Dzn), Piet Klijn, Jan van Zaal (Rzn) en Bertus Verlaan

1945 Door Wilskracht Sterk

Maar na de bevrijding kon het dagelijkse verenigingsle-ven weer opgepakt worden. Reeds enkele maanden na de beëindiging van de oorlog rezen de activiteiten in De Kwakel alweer de pan uit en het verenigingsleven herpakte zich weer. Voetbalvereniging R.K.S.V. K.D.O. werd op 1 september 1945 heropgericht en R.K. D.W.S. kort daarna ook in die septembermaand door hoofd-meester Piet Graven en pastoor Noordman. DWS staat voor 'Door Wilskracht Sterk' en R.K. uiteraard voor Rooms-Katholiek. Alle verenigingen in De Kwakel werden trouwens opgericht met het predicaat Rooms-Katholiek. De Turnvereniging, zoals dat toen nog heet-te, vond een echte turnleraar, Leo Kieft uit Amsterdam, en er bloeide een mooie vereniging op met veel leden, zowel mannelijk als vrouwelijk. In 1947 werd er een zelfgemaakte vlag onthuld en ingewijd door de geeste-lijke adviseur, pastoor Noordman.

Begin jaren vijftig werden er ook onderlinge en dis-trictswedstrijden, sportdagen en demonstraties gehou-dena op het voetbalveld van KDO, dat toen nog speelde op het land van Van Schie op de hoek van de Vuurlijn en de Noorddammerweg. Later gebruikte DWS het ker-misterrein van Jan van Doorn. In 1957 is het nieuwe sportpark van KDO aan het "Hanenpad" in gebruik ge-nomen, sindsdien worden die sportdagen op dat sport-park georganiseerd. De sportdag werd altijd, onder grote belangstelling, geopend door de fanfare van TAVENU. Er kwamen dan ongeveer 250 tot 300 mensen kijken. Het was dan ook wel bijna het enige wat je had in die tijd. Voor de wedstrijden ging de vereniging ook naar Amsterdam en een tweekamp met VDO uit Uithoorn was natuurlijk altijd een bijzondere gebeurtenis.

Demonstratie op toneel bij Leenders (1956)

Sporttenue en lessen

Het sporttenue was in het begin zwart-wit, later groen-wit en nog weer later turnden de dames in bordeauxrood tenue. De eerste kleding werd allemaal zelf gemaakt en moest aan de bisschoppelijke voorschriften voldoen. De dames mochten geen blote benen hebben, de lange kousen moesten doorlopen tot aan de broekrok. Dit gaf wel problemen bij het vangen, want je kon de meisjes moeilijk vastpakken aan die kleding. Het is weleens gebeurd dat alleen het rokje in de hand van de opvanger achter bleef en de turnster tegen de muur lag!

De lessen duurden een uur en bestonden uit 20 minuten drooggymp en daarna rouleren op de toestellen. Als bestuurslid was je ook tegelijkertijd "voorturner". Dit hield in dat je de turnleraar moest assisteren met voordoen van de oefeningen en bij het opvangen van de turnsters. Dit ging niet zomaar, hiervoor moest je voorturn-cursussen volgen in Amsterdam. Maar niet iedereen mocht voorturner zijn: de geestelijk adviseur beoordeelde of je niet te jong was om bij de meisjes te assisteren.

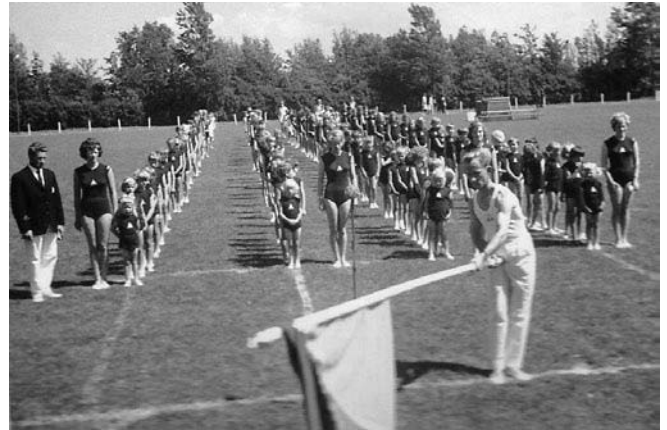

DWS en Tavenu inwijdingsoptocht Pater Theo Voorn op de Drechtzijdijk (1962)

Accommodatie en trampoline

De lessen werden gegeven in de gymzaal met een houten vloer. Je kon er dus niet met blote voeten op lopen. Er stond een kachel die gestookt werd op cokes en die 1,5 uur voor aanvang van de les moest worden opgestookt. De rekstok werd in de vloer vastgemaakt en had nog weleens de neiging tot losschieten. Daarom moesten de afsprongen altijd in de lengte van de zaal gemaakt worden, voor de veiligheid. Verder had de vereniging als eerste in de omtrek de beschikking over een trampoline. Deze was door Henk van Zaal (Ezn) zelf gemaakt. Hij had bouwtekeningen opgevraagd bij een fabriek en zelf de trampoline gebouwd met zeildoek van

de firma Burggraaf. "Dat was echt iets nieuws in die tijd, andere verenigingen hadden toen nog niet zoiets en daarom moesten wij dat apparaat achter op een vrachtwagen meenemen bij een wedstrijd. Het gerucht ging dat er iemand weleens haar BH verloren had tijdens het springen. Het is maar goed dat de geestelijke adviseur dat gemist had". (Van een interview uit een jubileumblaadje met oud-voorzitter Cor Endhoven)

DWS Sportdag bij KDO (1965)

Met jazzballet naar DAG

Met het 50-jarig bestaan in 1995 telde de vereniging 175 leden, waarvan 53 jeugdleden, verdeeld over 3 afdelingen: gymnastiek, jazzballet en aerobic/bodyshape. De vereniging was in staat om met lage contributies en zonder subsidie al haar vaste kosten te betalen. Meevallers, zoals de bijdrage van de Kwakelse veiling, gebruikte de vereniging voor het aanschaffen of vernieuwen van sportmaterialen. De jazzballetgroep trainde in die jaren in de gymzaal van de oude Robert Kennedyschool, onder leiding van Esther Bartels.

Wij maken even een flinke sprong met een dubbele salto naar 2015, er is in die 70 jaar heel wat gebeurd met het kleine clubje DWS. De club is in 2009 opgegaan in de Sportvereniging KDO. De naam DWS is opgegeven. Tegenwoordig heet de vereniging **KDO - DAG** (Dance Aerobics Gymnastiek). Het ledenbestand van DAG in december 2015: 290 leden, 85 jeugdleden en 205 senioren. Het kleine clubje, dat bijna gelijktijdig is opgericht in september 1945 met KDO, is nu een grote gezonde vereniging en niet weg te denken uit de Kwakelse gemeenschap.

EHBO ST. VINCENTIUS 60 JAAR (1955-2015)

*EHBO leden v.l.n.r. Bestuurslid Regio, Joop van Die-
men, Arnold Zeldenthuis, Kees Kouwenhoven (Fzn), Co
Winter (Hzn), Dirk en Han Meijer (Kzn) (1965)*

De EHBO-vereniging R.K. St. Vincentius is op 30 september 1955 opgericht op voorstel van de R.K. Bond voor het Gezin, een vereniging die als doelstelling had het welzijn van de bevolking te bevorderen.

De vereniging is vernoemd naar Vincentius a Paulo, een Franse heilige, ordetichter en organisator van charitatieve werken. Hij werd geboren op 24 april 1581 in het stadje Pouy, dat sinds 1828 Saint-Vincent-de-Paul heet. In 1600 werd hij tot priester gewijd, hij overleed in Parijs in 1660. Vincentius a Paulo wordt aangeroepen als de patroon van alle verenigingen voor liefdadigheid, maar ook van de ziekenhuizen.

Toen de nieuwe, net opgerichte EHBO Vereniging St. Camillus reclame maakte voor EHBO-lessen in Uithoorn, meldden er zich meerdere Kwakelaars aan. In De Kwakel was er nog geen EHBO-organisatie. De bestuursleden van de EHBO Vereniging uit Uithoorn stelden voor om ook een EHBO Vereniging in De Kwakel op te richten. Jan Rekelhof (Ome Jan) en Wim Boere gingen op de fiets met materiaal en een brancard vanuit De Hoef naar De Kwakel. Jan Rekelhof was met een team uit Uithoorn Kampioen geworden bij EHBO-wedstrijden in het jaar 1955 van de oprichting van de Rooms-Katholieke EHBO Vereniging St. Vincentius in De Kwakel. Er zijn twee oprichters bekend nl. Kees Kouwenhoven (eerste voorzitter) en Jan Rekelhof.

Dr. Jansen bij Ons Huis

“De eerste cursus werd gegeven in “Ons Huis” bij To van Doorn en werd gevolgd door 40 mensen. De EHBO-cursus werd gegeven door Dr. Jansen en zuster

Welman en alles ging pro Deo. Dr. Jansen was toch wel een kleurrijk figuur, hij stak de ene sigaret met de andere aan, als er as op de grond viel pakte hij zijn luciferdoosje en schepte de as op. Als hij les gaf sprak hij zeer langzaam, zo langzaam, dat je het wel moest snappen. Op een keer sprak hij over het ontstaan van hersenschuddingen”. Terwijl hij hierover sprak, wipte hij met zijn stoel en viel met stoel en al achterover op zijn hoofd.

Zuster Welman had het niet al te breed als wijkzuster in Amsterdam, maar kwam toch iedere keer weer naar De Kwakel. Eén van haar frappante uitspraken: “Geef een drenkeling drie klappen op zijn rug en niet te zacht. Beter een scheurtje in de longen en drie weken sanatorium, dan voor eeuwig onder de groene zoden.” Later, toen de mond-op-mondbeademing opkwam, adviseerde zij om een knijper op de tong van het slachtoffer te zetten om te voorkomen dat de tong in de keel zakte. Wie geen knijper had moest maar een veiligheidsspeel door de tong steken. Als de patiënt dan “Au!” riep, wist je in ieder geval dat hij bij was en in het slechtste geval hield hij er een zere mond aan over.

Vroeger was het flink improviseren, wilde je een patiënt nadoen. Zo had Niek van Vliet nog enkele fietsbanden om zijn middel, die moesten dan darmen voorstellen. Bep van der Jagt uit Uithoorn is op latere leeftijd nog LOTUS-slachtoffer geworden. In die hoedanigheid heeft ze bij de EHBO wedstrijden gehouden en georganiseerd met de EHBO-verenigingen uit de buurt, zoals in De Kwakel, Uithoorn, Mijdrecht, Nes aan de Amstel en Vinkeveen. De betekenis voor LOTUS is: Landelijke Opleiding Tot Uitbeelding Slachtoffers. Deze mensen kunnen een slachtoffer zo realistisch uitbeelden dat het net echt is.

Eerste Hulp Bij Ongelukken

Het behalen van het EHBO-diploma is geen eenmalige zaak. De gediplomeerden moeten zorgen dat ze blijven en dienen daartoe minimaal acht lessen per jaar te volgen. Alleen dan wordt het diploma verlengd. De behandelingsmethoden veranderen en verbeteren nog steeds.” Dan volgen er diverse praktijkvoorbeelden waaruit blijkt dat Joop van Diemen (oud-voorzitter) al veel aan zijn diploma heeft gehad. We nemen er één uit. “Bij de Ringvaart was Corrie Wahlen te water geraakt.

Jan Kok, die het hoorde, was dan wel net aan zijn maag geopereerd, maar dook er toch in. Het slachtoffer was met zijn broek tussen de ketting van zijn fiets gekomen en raakte zo in paniek dat hij Jan Kok mee de modder in trok. Enfin, toen ze hem eruit hadden en naar binnen hadden gebracht, moest de inmiddels gearriveerde Joop van Diemen reanimatie toepassen. Daarbij ging het er bepaald niet zachtzinnig aan toe. Jan Kok begreep niet waar het slaan nodig voor was en sloeg Joop terug. Toen na 25 minuten kunstmatige ademhaling het slachtoffer bijkwam, was alles vergeven.”

1980 Annie kwam na 25 jaar

Financieel draaide de EHBO niet slecht in die jaren, al is de contributie geen vetpot. Voorts heeft de vereniging donateurs en gaf de gemeente subsidie per lid. Ook was er een Pleisteractie waarmee het nodige geld binnen kwam. Vroeger kwamen de pleisters van het Nationaal Bureau, nu betrekken ze de pleisters rechtstreeks van de medische groothandel. Als er extra kosten waren, organiseerde men een actie of deed een beroep op het Kwakelse Veilingcomité. Zo zorgde de verkoop van EHBO-glazen ervoor dat alle leden in het bezit kwamen van een verbandtas, een avond collecteren door alle leden leverde genoeg op voor de aanschaf van “Annie”, de pop voor kunstmatige ademhaling.

1980 EHBO Bestuur, Ria Hogenboom- van Velzen, Joop van Diemen, Trees Plasmeijer- Hijdra en Dirk Meijer (Kzn)

Bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan in 1980 kwam er een tweede pop; deze kan ook gebruikt worden voor reanimatie, hartmassage. Het is een computerpop, uit de zij komt een strook waarop precies staat wat je verkeerd doet. Verder kreeg men bij het 25-jarig bestaan erg veel materiaal. Daar werd o.a. de EHBO-ruimte in de kleine

sportthal mee ingericht. Deze is ter ieders beschikking. De nieuwste aanschaf was: “Tors”, een lichaam in 28 delen met alles erop en eraan en volledig uit elkaar te nemen. En dan was daar natuurlijk een mobiele post als aanvulling op de vaste posten Noorddammerweg, Vrouwenakkerse Brug. Bij Slagerij Hans van Eijk en bij Han Meijer (Boterdijk) stonden grote verbandkoffers. Nieuw was ook een eigen caravan die van alle snuffjes voorzien was en te gebruiken is bij grote activiteiten, bij toernooien, polderfeest en de kermis.

Iets waar St. Vincentius ook altijd zijn medewerking aan heeft verleend is de halfjaarlijkse afname-avond van de Bloedtransfusiedienst. Het was een sport om zoveel mogelijk donoren te werven. Procentueel won De Kwakel altijd van Uithoorn. Voor het Rode Kruis was De Kwakel altijd veel gezelliger, hier schonken ze cognac! De nieuwe manier, op afroep over het jaar verspreid, is medisch gezien veel beter. De controle is veel beter, je wordt gekeurd etc. Ook al was het vroeger veel persoonlijker. Het blijft noodzakelijk, dat bewijst de praktijk nog dagelijks.

Oud-voorzitter Joop van Diemen

Hierna volgt er een interview uit een oud ‘Ons Doeltje’ van 1980 met oud-voorzitter Joop van Diemen.

Hoe bent u ertoe gekomen bij de EHBO te gaan?

“Ik was 16 jaar, werkte altijd bij ’n baas, maar was toevallig thuis toen mijn jongste broer in het water viel en helaas verdrong. Door mijn onkunde kon ik er niets meer aan doen; dat heeft mij aan het denken gezet. En toen een andere broer door een kas gevallen was en een slagaderlijke bloeding had, mijn ouders van schrik niets konden doen en er toevallig iemand was die wist wat eraan gedaan moest worden, heeft dat voor mij de doorslag gegeven om een cursus te gaan volgen. Toen ben ik er na mijn dienstdienst aan begonnen, maar kon in Uithoorn niet terecht omdat er dat jaar geen cursus gegeven werd. Zodoende ben ik doorgestuurd naar De Kwakel. Onder leiding van Dr. Jansen en zuster Welman (wijkverpleegster in Amsterdam) werden wij onderwezen in verbandleer, anatomie en kunstmatige ademhaling, daar ken ik wel drie methodes voor intussen. Toen was met de armen zwaaien de voorgeschreven methode en mochten we geen mond-op-mondbeademing toepassen.”

Werden er toen al poppen gebruikt?

“Ja, wij hadden na een korte actie van twee dagen 800 gulden bij elkaar, waarvan wij de pop konden kopen.

Diezelfde pop hebben we nog steeds, alleen is hij nu lek en aan reparatie toe.”

Zijn er mensen die er halverwege mee kappen?

“Er doen aan de cursus veel vrouwen mee die er vaak mee stoppen als zij gaan trouwen en ergens anders gaan wonen. Als je geslaagd bent echter, heb je wel een diploma dat twee jaar geldig is, maar je moet op zijn minst 8 lessen per jaar volgen om je diploma te verlengen iedere keer. Als je niet meer verschijnt, is je licentie automatisch na die 2 jaar vervallen.”

Flauwvallen, wat heeft dat voor consequenties?

“Ja, bepaalde dingen in de medische wereld veranderen snel. Bijvoorbeeld het flauwvallen. Als vroeger in de kerk iemand flauw viel moest hij of zij met zijn hoofd tussen de knieën gaan zitten. Later moest je zo iemand op de brancard laten liggen met de benen omhoog. Tegenwoordig moet men op de zij liggen met de onderste arm gestrekt.” (de stabiele zijligging)

Hebt u wat aan uw diploma gehad?

“Ja, kortgeleden nog. Ik reed langs het kanaal en zag dat er een man onder een auto kwam. Ik ben er natuurlijk direct naartoe gegaan. Het bleek dat zijn been op drie plaatsen tegelijk gebroken was. Wij hebben geleerd dat je in een dergelijk geval het slachtoffer moet laten liggen zoals je het vindt. Echter, de man van de ambulance knipt zijn broek open –de stukken vlees hing er bij- en trok zijn been recht! Dit tot mijn grote verbazing. Soms doen dokters weleens dingen die jij anders hebt geleerd, maar een dokter is natuurlijk kundiger dan een EHBO’er.”

Bent u zelf weleens flauwgevallen?

“Tijdens het krammen zetten kreeg ik het even moeilijk en moest ik even een slok water in de keuken gaan drinken. Toen heb ik eigenlijk voor het eerst ervaren wat ‘koud zweet’ is.”

Hebben jullie ook te maken met hartaanvallen?

“Gelukkig hebben we dat nog niet meegemaakt, maar laat ik dat afkloppen. De EHBO streeft er in De Kwakel naar om hier een eigen cursus te krijgen over de behandeling van hartinfarcten. De Nederlandse Hartstichting geeft die, maar daar is een nieuwe moderne pop voor nodig die fl. 4500,- kost.”

Worden er ongelukken in scene gezet?

“Ja, het wordt zo realistisch mogelijk voorgesteld om de mensen vertrouwd te maken met gruwelijke taferelen,

die nu eenmaal voor kunnen komen. Daarvoor gebruiken we ook de zgn. Lotuspatiënten. Dat zijn mensen die zich beschikbaar stellen om de scènes op te zetten. Daar zijn speciale cursussen voor en er zijn mensen bij, die zich zo goed kunnen inleven dat zij schijndood lijken. Hun hartslag kunnen zij tot bijna nul laten zakken!”

Als je allemaal zo hoort wat u al heeft meegemaakt aan ongevallen, lijkt het wel alsof u veel meer tegenkomt dan andere mensen. Wij komen zelden een ongeluk tegen.

“Kijk, normaal als er iets gebeurd is en er veel mensen omheen staan: doorrijden om niet te hinderen. Bij mij op het diploma staat echter dat ik gemachtigd ben om te helpen, zelfs als de politie de zaak heeft afgesloten. Ik ga dan altijd even kijken, want dat er veel mensen omheen staan hoeft nog niet te betekenen dat er iemand bij staat die er verstand van heeft.”

EHBO bij het Sport & Spelweekend. Richard van Zanten en Hans Slootjes

Hoort u achteraf nog wat van de mensen die u geholpen heeft?

“Dat is heel verschillend. De ene keer krijg je met Kerstmis een kerstkrans en van een ander hoor je na twee jaar iets en soms helemaal niets. Maar het geeft altijd een enorme voldoening om iemand te hebben kunnen helpen. En een redding van iemand van de verdrinkingsdood is mij het EHBO-diploma al waard.”

Joop van Diemen is in 1995, na vele jaren, afgetreden als voorzitter en Richard van Zanten werd als voorzitter gekozen op de algemene ledenvergadering van de vereniging, die functie voert hij anno 2015 nog steeds uit.

2011 Stichting AED De Kwakel

Op 11 oktober 2011 is er een aparte stichting AED De Kwakel opgericht. Het doel van de stichting is: het realiseren van een 6-minutenzone in De Kwakel. Deze 6

minuten zijn uiterst cruciaal bij het overleven van een hartstilstand. Meestal lukt het niet om binnen die tijd professionele hulp bij de hand te hebben. Hier zijn ook goed opgeleide leden van de EHBO inzetbaar voor deze hulpverlenende stichting. Ze proberen binnen 6 minuten op de plaats aanwezig te zijn, voordat de professionele hulpdiensten ter plekke zijn. Hiermee doen zij heel

zijn er 5 bestuursleden en 25 leden actief voor de vereniging. Zij merken de laatste jaren wel dat het lastig wordt door de drukke agenda's van mensen, om voldoende aanmeldingen voor nieuwe cursussen te krijgen en dat het soms lastig is de jaarlijkse herhalingslessen te volgen. Jammer, want het zijn zeer gezellige en leerzame cursusavonden. Veel dank dus voor alle actieve

St. Vincentius

goed werk in ons dorp om onze medemensen te helpen. Voor meer AED en EHBO informatie: www.stichting-aed-de-kwakel.com en www.ehbo-de-kwakel.com.

2015 EHBO 60 jaar in De Kwakel

Iedereen weet dat de EHBO een nuttige vereniging is die weliswaar altijd op de achtergrond opereert. Ook denkt men vaak wat lichtzinnig over de activiteiten van de EHBO, maar toch zal iedereen er weleens mee te maken krijgen in zijn leven. Al is het maar wanneer je van de keukentrap gevallen bent of uitgegleden over een bananenschil en je een gebroken been hebt. 60 jaar EHBO in De Kwakel, in die tijd heeft de vereniging vele EHBO'ers zien komen en gaan. Op dit moment

leden! De jubilerende vereniging bedankt ook KDO, dat vele jaren de oefenruimte beschikbaar heeft gesteld. Als tegenprestatie zetten de EHBO-leden zich kosteloos in bij de diverse evenementen bij KDO.

Daarbij is St. Vincentius ook altijd bij andere (niet commerciële) festiviteiten in De Kwakel inzetbaar. Een kleine greep van evenementen: Sport & Spelweekend, polderfeest, kermis en meerdere wedstrijden. Zonder EHBO is tegenwoordig geen evenement meer toegestaan. Bij de laatste ledenvergadering bedankte voorzitter Richard van Zanten de instructeurs Kees Beerthuisen en Fred Timmer voor 25 jaar lesgeven!

De EHBO-vereniging St. Vincentius en Stichting AED zijn niet meer weg te denken uit De Kwakel, Toen niet en Nu niet.

MET VELE DANK AAN ONZE SPONSOREN VOOR DE ONDERSTEUNING VAN DE STICHTING DE KWAKEL TOEN & NU:

ABG automaterialen bv
Albert Heijn Jos van den Berg
A-Side - Mijdrecht

Binnen Beton

Bosch Car Service van den Berg bv

Brood- en banketbakkerij Jan Westerbos

Brouwer Totaaltechniek

Burgers Betonbouw

Constructiebedrijf De Kwakel B.V.

De Vries Groep - Administratie

Duo Plant v.o.f.

E & B Reclame

EKZ Makelaars

E-Markt Schalkwijk

Fish - Vishandel Klaas Bos Spakenburg

Frans Kooyman Auto's

Fysiotherapie De Kwakel

Gerry Semp Rozenkwekerij Kudelstaart

Het Fruitpaleis

H. Blom & Zn Installatiebedrijf B.V.

Hotel Hengelsport / Restaurant De Uithoek Uithoorn

HPD Potplanten

HSB Bouw Volendam

Huub van Vliet Interieur advies

IQ Flowerart

Jac. Oosterveer B.V.

Jan Voortman Autoschadeherstel

J.W. van Scheppingen B.V. ijzerwerken

Kandelaar Elektrotechniek

Klaas Kleijn Administratiekantoor

Knipsalon Care For Hair

Kooyman B.V.

Memaris Holding B.V.

Paparazzi Media

Picasso Financieel Management B.V.

Poldersport

Restaurant Plasmeijer Leimuiden

Rodaal Groep Mijdrecht

Röling Isolatietechniek B.V.

Royal de Ruiter

Schijf Groep Uithoorn

Schilders- en onderhoudsbedrijf De Kwakel

Spelt Bedrijven B.V. - Nieuwveen

Takii Seed

Tanken & Wassen van den Berg bv

Van der Boon Auto's - Leimuiden

Van der Veldt Bronbemaling B.V.

Van Rijn Fietsen

Verheijfotografie

Voorend Taaladvies

Weko Souvenirs

Zorgboerderij Inner Art

peter@abg-bv.nl

info@a-side.nl

info@binnenbeton.nl

peter@bergauto.nl

westerbos@12move.nl

info@brouwertotaaltechniek.nl

info@burgersbetonbouw.nl

info@dekwakelbv.nl

john@devries.nl

duoplant@duoplant.nl

info@ebdesign.nl

uithoorn@ekz.nl

0297-562262

info@fish-nederland.nl

info@kooyman-autos.nl

info@fysiotherapie-dekwakel.nl

hetfruitpaleis@gmail.com

info@hblomenzoon.nl

info@hengelsport.nl

vireo@vireo.nl

info@hsb-volendam.nl

info@huubvanvliet.nl

inge.quint@flowerart.nl

jac@jacoosterveer.nl

edwin@janvoortman.nl

0297-568089

info@kandelaar.com

info@klaaskleijn.nl

info@c4h.nl

info@kooymanbv.nl

dp@de-kwakel.com

info@picasso-fm.nl

info@poldersport.nl

info@plasmeijer.nl

lrotten@xs4all.nl

info@rolinggroep.nl

general@deruiter.com

info@schijf.nl

06-54397160

administratie@spelt.nl

info@takii.eu

tankstation@bergauto.nl

info@vdboon.nl

veldtbron@telfort.nl

info@vanrijnfietsen.nl

info@verheijfotografie.nl

info@taaladviesvoorend.nl

margakouw@wekosouvenirs.nl

gera@inner-art.nl

www.abg-bv.nl

www.ah-josvandenbergh.nl

www.a-side.nl

www.binnenbeton.nl

www.bergauto.nl

www.westerbos.nl

www.brouwertotaaltechniek.nl

www.burgersbetonbouw.nl

www.dekwakelbv.nl

www.johndevries.nl

www.duoplant.nl

www.ebdesign.nl

www.ekz.nl

www.fish-nederland.nl

www.kooyman-autos.nl

www.fysiotherapie-dekwakel.nl

www.gsemp.nl

www.hetfruitpaleis.nl

www.hblomenzoon.nl

www.hotelhengelsport.nl

www.vireoplantsales.com

www.hsb-bouw.nl

www.huubvanvliet.nl

www.iqflowerart.nl

www.jacoosterveer.nl

www.janvoortman.nl

www.kandelaar.com

www.klaaskleijn.nl

www.c4h.nl

www.kooymanbv.nl

www.de-kwakel.com

www.picasso-fm.nl

www.poldersport.nl

www.restaurantplasmeijer.nl

www.rodaal.nl

www.isolatietechniek.eu

www.deruiter.com

www.schijf.nl

www.schildersbedrijfdekwakel.nl

www.spelt.nl

www.takii.eu

www.bergauto.nl

www.vdboon.nl

www.vdveltdbrnbemaling.nl

www.vanrijnfietsen.nl

www.verheijfotografie.nl

www.uwlevensboek.nl

www.inner-art.nl

Prettige Feestdagen

Stichting De Kwakel Toen & Nu
www.de-kwakel.com